

Büyük Roma Yangını Üzerine Ontolojik Bir Değerlendirme

Murat ŞENGÖZ ¹

Öz

Bu çalışmada Büyük Roma Yangını Olayı, Roma İmparatoru Nero ve Aziz Petrus ana karakterleri üzerinden, benimsenen konjonktürel diskur ve öte yandan değişmez hakikatler nispetinde incelenecektir. Bu bağlamda, bu çalışma, benimsenen araştırma metodolojisi ve hadiseye ilişkin bazı hususların ele alınış tarzı bakımından, diğer bazı benzer kritik olay ve komploların da açıklanması ve anlaşılması noktasında bir prototip çalışmadır. Bu kapsamda Büyük Roma Yangını Hadisesi bağlamında İmparator Nero'nun hükümdar olarak olumlu ya da olumsuz mezzetleri, kriz yönetimindeki başarı ve pratikleri, hükümdarlığı öncesi, sırası ve sonrasında kendisi hakkında yapılan olumlu ya da olumsuz propagandaların etkileri incelenecektir. Çalışmanın devamında Aziz Peter'i idama sürükleyen hadiseler hermenötik bir tartışma ve yorum ile ele alınacaktır. Böylece bu çalışmada "Büyük Roma Yangını Hadisesi" üzerinden, hadiselerin anlaşılması ve açıklanması sürecinde her şeyin zıddıyla kaim olduğu gerçeğinden hareketle muhatap olunan ve sınırlanan kötülük nispetinde iyiliğin yücelebileceği ve hadiselerin gerçek mahiyetinin kuvvet ve cebirle yaratılan veya dayatılan dönemsel ve konjonktürel diskurlara rağmen mutlaka bir vesileyle açığa çıkacağı hususlarının izahı hedeflenmiştir. Bu anlamda bu çalışmanın belirgin özelliği, konunun ontolojik ve analogik bir bakış açısıyla tarihsel ve eleştirel bir perspektifte işlenmesidir.

Anahtar Kelimeler: İmparator Nero, Büyük Roma Yangını, Aziz Peter, Diskur ve Gerçekler, Komplolar Analizi

An Ontological Evaluation Of The Great Fire Of Rome

Abstract

In this study, the Great Fire of Rome Incident will be examined both in terms of the adopted conjunctural discourse and immutable truths through the main characters of the Roman Emperor Nero and St. Peter. In this respect, this study is a prototype study in its field in terms of the adopted research methodology and the style of elaborating issues regarding the Incident in terms of explaining and understanding some other similar critical incidents and conspiracies. In the context of the Great Fire of Rome, the positive or negative merits of Emperor Nero as head of state, his successes and practices in crisis management, and the effects of positive or negative propaganda about him will be examined. Subsequently, the events that led St. Peter to be crucified will be discussed with a hermeneutic discussion and interpretation. Thus, in the explanation of the cases, the fact that each event has indeed two aspects, which is everything creates its opposite, will be emphasized. So, it is elaborated that the goodness may only rise in a process of testing itself. Also, the fact that truths are absolutely exposed will be explained. Because, despite the created or imposed conjunctural discourses, the reality will always be disclosed. In this research, these issues are depicted in the historical "Great Fire of Rome Incident". In this sense, the

¹ Dr., muratsengoz74@gmail.com, Orcid: [0000-0001-6597-0161](https://orcid.org/0000-0001-6597-0161)

importance of this study is that the topic is elaborated from a historical and critical perspective in a manner of ontological and analogical vision.

Keywords: Emperor Nero, Great Fire of Rome, St. Peter, Discourses and Facts, Conspiracy Analysis

BÜYÜK ROMA YANGINI ÜZERİNE ONTOLOJİK BİR DEĞERLENDİRME

1. Giriş

Nero Claudius Caesar Augustus Germanicus (MS 37-68), MS 54-68 yılları arasında beşinci Roma İmparatoru olarak görev yapmıştır. Kendisi, İmparator Claudius'un üvey oğlu ve varisidir. Nero, ki kendisinden Türkçe kaynaklarda Neron olarak bahsedilmektedir, tarihte kişisel sefahat ve savurganlıklarıyla ve şüpheli bir takım kanıtlara dayandırılmakla birlikte Roma'yı yakmasıyla ve Hristiyanlara acımasızca zulmetmesiyle bilinir. Nero, babası Gnaeus Domitius Ahenobarbus'un, MS 40 yılında ölmesi üzerine, aynı zamanda İmparator Augustus'un büyük torunu da olan annesi Julia Agrippina tarafından büyütülür ve yetiştirilir. Tacitus'a göre (1935); Nero'nun annesi Agrippina, iddia edildiği üzere, ikinci kocasını zehirledikten sonra, aslında ensest bir şekilde, aynı zamanda öz amcası da olan İmparator Claudius ile evlenir. Agrippina İmparator Claudius ile evlendikten sonra eşinin, yani İmparator Claudius'un kızı Octavia ile ilk eşinden olan oğlu Nero'nun da evlenmesini sağlayarak, oğlunun varis olarak imparator olmasının önünü açar. Nitekim hem İmparator Claudius'un, hem de oğlu Britannicus'un şüpheli bir şekilde ve bir yıl arayla, yine iddia edildiği üzere Agrippina tarafından zehirlenerek öldürülmeleri neticesinde, imparatorluk tacı Nero'ya geçer. Böylece Nero, henüz 17 yaşında iken V. Roma İmparatoru olur (Tacitus, 1935).

MS 54 yılında imparator olarak tahta çıkan Nero'nun ilk dönem verdiği izlenimler, hükümdarlığının sonraki dönemlerine nazaran tamamen farklıdır. Bu dönem için kendisinden yaklaşık olarak, yumuşak tabiatlı, zayıf yüz hatlarına sahip, kibar, romantik, yakışıklı, iyiliksever, müşterek aklı öncelikleyen, hakikatlerin konuşulmasından rahatsız olmayan, barışçıl, empatik ve idealist bir genç adam olarak bahsedilmektedir (Tacitus, 1935: XIII). Ancak bu durum aktarılanlara göre MS 59 yılından itibaren aniden değişmeye başlar. Nero'nun biyografilerini yazanlar onun ilk dönemlerinde, yani imparatorluğa getirildiği MS 54 yılından MS 59 yılına kadar oldukça mütevazı, cömert ve merhametli birisi olduğundan bahsederler. Mesela Nero imparatorluğunun bu döneminde, tüm popülerliğine rağmen Kolezyum'da kanlı dövüşlerin yapılmasını yasaklamış ve ölüm cezalarını kaldırmış, vergileri azaltarak makuliyet kazandırmış ve hatta kölelerin kendilerine adaletsiz davranan efendilerine karşı şikayette bulunabilmelerine imkan veren bir takım kanuni düzenlemeler bile yapmıştır. Bu dönemde Nero kendisini eleştirenlere karşı epeyce hoşgörülüdür. Oysa selefi İmparator Claudius, kendisine karşı tertip edilen şüpheli bir komployu bahane ederek, önce imparatorluğa karşı ihanet yasası çıkarmış, sonrasında bu yasayla, gerçekte sadece kendisine aşıktan muhalif oldukları için 40 senatörü ölüme mahkûm etmiştir (Osgood, 2016). Nero, İmparator Claudius'un aksine toplum içindeki azınlıklarla da müspet ilişkiler tesis etmiştir. Bu kapsamda bilhassa Yahudilerle de ilişkilerini güçlendirmiş ve Yahudi toplumunun ticari girişimlerini üst düzeyde destekleyen bir siyasi tutum takınmıştır (Tacitus, 1935: XV).

Ne var ki sonradan, yani iktidarını kaybettikten sonra kendisi hakkında yazılanlara bakılırsa, aslında bu süreçte bir taraftan sergilediği popülist politikalarla halkın

teveccühünü kazanmaya ve kendi propagandasını yapmaya çalıştığı, diğer taraftan da gerçekte kendi otokratik gücünü ikame ettiği iddia edilmektedir (Tacitus, 1935: XVI). Aslında nereden bakılırsa bakılsın Nero, fetihler veya kamu işlerinin yaratılması için görkemli planlar tasarlama yeteneğine sahip biridir. Ancak diğer taraftan kendisinin çoğunlukla bu projeleri sadece kendi kişisel iktidarını ikame ve egosunu tatmin etmek için kullandığı iddia edilmektedir. Tacitus'a göre (1935:XVI); esasında kendisi bir taraftan bu tür gösterişli projelerle popülerliğini artırırken, diğer taraftan da farkında olmadan düşmanlarını çoğaltmakta idi. Bunun doğal bir sonucu olarak da iktidarını devam ettirebilmek için duyduğu kaygı ve hezeyanları da her geçen gün artmaktaydı. Bu sebeple belki de duyduğu korku ve hezeyanların etkisi ile olsa gerek, kendisinin işlediği bir takım suç ve günahlara şahitlik edebilme riskleri dolayısıyla kendi öz annesini ve eşini dahi öldürtmekten imtina etmediği iddia edilmektedir (Tacitus, 1935: XVI).

Nero, bu şekilde tiranlaşarak istediği her şeyi kınama veya yüceltme hakkı elde edince, büyük bir ihtimalle ruhundaki ateşi söndürmek maksadıyla, sanatsal ve kültürel faaliyetlerde daha meşgul olmaya başlar. Böylece her fırsatta tertip ettiği bir takım etkinlik ve törenleri bahane ederek, sahiplendiği şair, müzisyen, tiyatrocü, mühendis, mimar, komutan gibi sıfatlarla toplum içinde daha fazla görülür. Nitekim Nero bir vizyon adamıdır, ve hayal ettiği ve kurguladıklarının ayrıntılarının tasarlanması ve hayata geçirilmesi noktasında da çok şanslıdır. Çünkü iki sadık yardımcısı, Senatör Seneca ve Senatör Burrus mükemmel ve oldukça maharetli iki eşsiz ikinci adamdırlar. Bu surette bir vakit Seneca ve Burrus'un destekleriyle devlet işleri bir şekilde muntazaman yürütülebilir ki, gerçekte tüm yönetim işlerinden tümüyle Senatör Seneca ve Senatör Burrus sorumludur. Ne var ki bir vakit sonra Seneca, zaman içinde Nero'nun aldığı tuhaf ve saçma kararlar ve de verdiği lüzumsuz emirler neticesinde, Nero'nun tümüyle yoldan çıktığı ve tiranlaştığı yönünde bir kanaate sahip olmaya başlar. Seneca böylece gerçekte önemli konularda Nero üzerindeki tüm nüfuzunu kaybettiğini hisseder. Buna ilave olarak Burrus'un da MS 62 yılında hayatını kaybetmesi üzerine devlet işleri büsbütün bozulur. Çünkü Burrus ölmüş, Seneca da sağlık sorunlarını bahane ederek emekliye ayrılmıştır. Böylece devlet işleri de içinden çıkılmaz bir hal almaya başlamış ve sorunlar sözde üretilen palyatif çözümler neticesinde gerçekte çözülemez problemler yumağına evrilmiştir (Scullard, 2011).

Bu esnada, aslında Nero'yu tüm bu olumsuzlukların pençesinden alıp kurtaran ve meseleleri kökten çözebilmesine imkan veren büyük bir hadise gerçekleşir. Bu büyük hadise MS 64 yılında Roma'yı kasıp kavuran Büyük Roma Yangınıdır. Bu yangın hem bir yandan Nero'nun itibarının bu zamana kadar ne kadar düştüğünün bir göstergesi olması bakımından önemlidir, hem de diğer taraftan sonrasında gerçekleşecek bazı hadiselerin zeminini oluşturması bakımından Nero'nun hükümdarlık serüveninin bir dönüm noktasıdır. Çünkü Büyük Roma Yangını'nın yıkımından yararlanan Nero, şehri Yunan tarzında yeniden inşa ettirerek itibarını güçlendirme fırsatı elde etmiştir. Bu itibar kazanımından istifade ile de bu süreçte kendisi için Roma'nın üçte birini kaplayacak şekilde, muhteşem bir saray olan Altın Ev'i inşa ettirmeye başlamıştır. Büyük Roma Yangını ile daha detaylı bir inceleme bir sonraki bölümde gerçekleştirilecektir. Yine de, bu noktada bilhassa Romalı tarihçi Tacitus'un Annals'ına ve Romalı biyografi yazarı Suetonius'un göre (Griffin, 2013); Roma halkı tarafından, Büyük Roma Yangını sonrası kentin yeniden inşasında maddi çıkar elde etmek ve kendi sarayına alan açmak için, Büyük Roma Yangını'nın bizatihi Nero'nun kendisi tarafından çıkarıldığına inanıldığı aktarılır. Bu husus her ne kadar Nero'nun hükümdarlığı sürecinde pek bir gür sesle dile getirilmese de, Nero'nun

hükümdarlığını kaybetmesinin ardından mutlak bir gerçek olarak topluma yerleşir. Bu hususta Romalı tarihçi Tacitus'un Annals'ına ve Romalı biyografi yazarı Suetonius'un aktardıklarına göre (Griffin, 2013); Nero Büyük Roma Yangını sonrası bütün sorumluluğu ve kabahati, o sıralar halk arasında kült ve marjinal bir grup olarak görülen Hristiyan toplumunun üzerine yüklemeye çalışır, ancak bu hususta esasen Hristiyan Cemiyeti mensuplarının tartışmalı bir takım itirafları dışında gerekli ve yeterli kanıtları ortaya çıkaramadığı için, halkı ikna etmek noktasında tam olarak başarılı olamaz. Bu husus belki her ne kadar Nero, ülkede bir imparator olarak gücün zirvesinde iken bu şekilde seslendirilememiş ve bütün bir halk tümüyle Nero'na sadakatle itaat ediyor gibi davranmış olsa da, Nero'nun iktidarını kaybetmesinin ardından radikal bir şekilde tersine dönmüştür. Yani Hristiyan toplumu üzerindeki baskılar bir süre daha devam etse de, şiddeti azalmıştır. Bu noktada dikkat çekici olan o vakte dek Roma Hükümdarları tarafından, Hristiyan ve Yahudi toplumları zararsız ve eşit dercede görülüp ayırt edilmezken, Nero ile beraber Hristiyan cemaati, büyük ölçüde Yahudi Toplumunun da kışkırtmaları ve teşvikleriyle ötekileştirilmiş ve düşmanlaştırılmıştır. Bu sebeple Nero, erken dönem Hristiyan inanç geleneğinde en büyük zalim (persecutor) olarak kabul edilmiştir. Bu anlayış bugün de devam etmektedir (Griffin, 2013).

Bütün bunlarla birlikte Nero'nun sarayına yaptığı abartılı harcamaları, yeni binaları ve gözde metreslerine hediyelerini karşılamak için yapılan vergi artışları ve siyasi baskılar nedeniyle, imparatorluğun çevre eyaletlerinde huzursuzluklar artmaya ve Roma'nın düşmanları çoğalmaya başlar. Bu kapsamda Britanya Adası'nda MS 60 ve 61 yıllarında Kraliçe Boudicca (Boadicea) tarafından bir isyan yönetilir ve aynı tarihlerde bugünkü İsrail topraklarında başka bir ayaklanma tertip edilir. Bunlarla paralel olarak içeride gerçekleştirilen bir komplö marifetiyle, Roma Ordusu'nun bilhassa subay ve komuta kademesi, Roma İmparatoru'na karşı bir ayaklanma veya kalkışma girişiminde bulunduğu iddiası ile ağır bir soruşturmaya tabi tutulur ve bu süreçte komuta kademesinin önemli bir bölümü tasfiye edilerek çeşitli cezalara çarptırılır.

Bu gelişmeler esnasında Seneca ve şair Lucan dahil pek yakın bir zamana kadar Nero ile yakın mesaide bulunmuş pek çok kişi de, İmparator'u devirmek için darbecilerle işbirliği halinde buldukları için ve vatan haini oldukları iddiası cezalandırılır ve bir kısmı Roma şehriden sürgün edilir. Yani Nero'nun eski mesai ve yol arkadaşlarına da bir tahammülü ve hoşgürüsü yoktur. Nitekim Nero bu hareketleriyle sadece kendi akibetini hızlandırmıştır. Nero'nun bu hareketlerinin İmparatorluğun sonunu getireceğinden duydukları endişe ile İspanya'da eyalet valisi Servius Sulpicius Galba'nın Galya'da (Fransa); eyalet valisi Gaius Julius Vindex'in ise Lyon'da başlattıkları isyanlar genişleyerek başarılı olmuştur. Bu esnada bile Nero, kendisine yapılan uyarıları dikkate almamış, başta bugünkü İspanya ve Fransa'da olmak üzere, doğu sınırındaki diğer bazı isyanların ciddiyetini kavrayamamıştır. Yani Nero, imparatorluk coğrafyasında patlak veren tüm isyan haberlerini hafife almış, böylece isyanların yayılmalarına ve isyancıların siyaseten birleşmelerine engel olamamıştır.

Sonrasında isyan eden lejyonlar tarafından İspanya Eyalet Valisi Galba imparatorluğa getirilmiş ve bu durum Senato tarafından da derhal kabul edilerek onaylanmıştır. Ayrıca Senato bununla da yetinmeyip, görevden azlettiği Nero'nun bir köle gibi çarpiha gerilerek veya kırbaç ile ölüncüye kadar dövülerek infaz edilmesine hükmetmiştir. Nitekim o dönemde Senato Yüksek Mahkeme vazifesi de görmektedir. Bunun üzerine Nero bir rivayete göre şehirden kaçmak üzereyken, başarısız olacağını anlayınca kendi canına kıyarak intihar eder. Tacitus tarafından aktarılan başka bir

rivayete göre ise de, cezanın kesilmesinden bir yıl sonra yani ertesi yıl (MS 69) Senato tarafından verilen ceza infaz edilerek Nero çarına gerilerek idam edilir. Ne var ki tüm bu gelişmeler Roma halkına aradığı huzuru getirmez (Tacitus, 1935:XVI).

Bir müddet sonra Roma halkı ve askerleri gerçekte Nero gibi vizyoner ve liberal bir hükümdarı kaybettikleri zannıyla pişman olurlar. Yine de tarihi kayıtlara elbette Nero'nun bir darbe ile tacını kaybetmesi dolayısıyla ve kaçınılmaz olarak, Nero'nun Roma tarihinin en başarısız ve zalim imparatoru olduğu notu düşer. Nitekim Nero'nun kibirli ve yanlış yönetiminin kıskırttığı iç isyanlar, epey bir süre için Roma'nın bekasını tehdit eden bir dizi iç savaşa evrilmiş ve Roma İmparatorluğu'nun gerçekten bir beka sorunu yaşamasına ve devam eden harpler dolayısıyla Roma halklarının yaygın bir sefaletle düşmesine sebebiyet vermiştir. (Tacitus, 1935: XVI).

2. Yöntem

V. Roma imparatoru Nero gerçekte cömert ama zalim bir hükümdar mıydı, yoksa kendisi hakkındaki bu tür iddialar bir şekilde ölümünden sonra yani kendisini savunabilme hakkını kaybettikten sonra, kendisini kıskanan politik rakipleri ve hasımları tarafından, kendisini aşağılamak ve başka birilerini yüceltmek için mi türetilmiş noktasında gerçekleştirilen kritikler, elbette günümüzde dahi olgusal ve ilkesel olarak ibret, ders veya örnek alınmasına imkan vermesi bakımından, üzerinde teferruatıyla tartışılmayı hak eden sorulardır. Ne var ki, mevcut batı literatürü incelendiğinde Nero'nun kendisini yetiştiren ve imparatorluk makamına yerleşmesi için her şeyi yapabilmeyi göze alan biricik annesini dahi öldürtmekte tereddüt etmediği, ilk dönem Hristiyanlara acımasızca zulmettiği ve iktidarını konsolide edip bütün gücü kendisinde toplamak için bu uğurda "Roma'yı dahi yaktığı veya yakılmasına yol verdiği ve hatta Roma yanarken zevk ve keyif içinde keman çaldığı" bilgileri aktarılır (Tacitus, 1935: XIII–XVI.). Bu bakımdan Nero'yu tarihin gördüğü en kötü ve zalim hükümdarlarından biri yapan şeyin, O'nun üvey kardeşini, karısını ve annesini öldürtmesi, nedensiz bir şekilde hedef aldığı bir topluluğa, bilhassa Hristiyanlara, acımasızca zulmetmesi ve itibar, güç ve para devşirmek için Büyük Roma Yangınına yaptırmaları sebep olarak verilir.

Aslına bakılırsa Nero ile ilgili iki farklı anlatım vardır. Bunlardan ilki kendisi hakkında MS 64 yılına kadar yazılanlardır. İkinci anlatım ise, MS 64 yılından, yani Büyük Roma Yangınından sonra aktarılanlardır. MS 64 yılına kadar Nero, sanat düşkünü, müzik aşığı, halkın refahını artıran ekonomik ve şehirleşme projelerine öncülük eden cana yakın, liberal bir devlet adamı profili çizmektedir. Ne var ki MS 64 yılında gerçekleşen Büyük Roma Yangınından sonra kendisi hakkında aktarılan bilgiler bir anda değişir. Nero bu sefer, aslında kadın ve zevk düşkünü, ahlaki yoksunluk içinde, devlet işleriyle ilgilenmeyen, popülist ve kibirli karakter yapısı nedeniyle her geçen zaman içinde dostlarını azaltıp, düşmanlarını çoğaltan, oldukça hırslı, hatta bu nedenle muhaliflerini aslanların önüne atmaktan dahi çekinmeyen, onları çarmlara gererek ve en ağır kırbaç cezalarına mahkum ederek ortadan kaldıran, muhaliflerine kumpaslar kuran ve dahi siyasi cinayetler işleyen, hak ve hakikat düşmanı bir zalim hükümdar profili ile tasvir edilir. Böylece Nero küçültülür ve aşağılanırken, muhalifleri, hasımları ve bilhassa Aziz Peter olmak üzere, Nero'nun emirlerini yerine getirmeyip ölümü tercih eden Yüzbaşı Martinien, Kraliçenin sadık bir hizmetkârı olmasına rağmen, Aziz Peter'in hakkını gözettiği için ölüm cezasına çarptırılan güzel Suzanne gibi diğer bazıları sonradan azizleştirilir ve azizeleştirilir ve de kahramanlaştırılarak zirvelere çikartılır.

Tarihsel açıdan Nero ile ilgili anlatıların doğruluğuna dair bilgiler ontolojik olarak sorunludur, çünkü Nero ile çağdaş olan hiçbir tarihsel kaynak günümüze kadar ulaşmamıştır (Shotter, 2016). Bu anlamda Nero ile ilgili aktarılan bilgilerin doğal olarak, önyargılı veya fantastik, ya da aşırı eleştirel olduğu söylenebilir. Bugün Nero hakkında bildiğimizi varsaydığımız bilgilerin çoğu, Tacitus, Suetonius ve Cassius Dio gibi İmparatorluk Sarayına yakın ve İmparator'un hizmetindeki üst düzey elit Romalı'ların aktardıklarına dayandırılmaktadır. Bu noktada şunu belirtmekte fayda vardır ki, Tacitus ve Suetonius'un yazdıkları metinler hem İmparatorluğun kaçınılmaz olarak tümüyle resmi söylemlerini yansıtmaktadır, hem de kaleme alınma tarihleri Nero'nun ölümünden elli yıl sonrasına aittir. Cassius Dio tarafından kaleme alınan metinler ise Nero'nun ölümünden ancak 150 yıl sonra yazılmıştır. Ancak yine de bu kaynaklar, her ne kadar İmparator Claudius'un veya Nero'nun annesi Agrippina'nın ölümü ile ilgili olarak kronolojik bazı çelişkiler içerse de, rastlantısal olamayacak bir biçimde Nero'nun kişisel özellikleri, karakteri ve eylemleri noktasında bir mutabakat halindedirler.

Tacitus'un Yıllıkları (The Annals) esasen yıllara sari olarak hazırlanmış on altı cilt kitaptan müteşekkildir. Eserin ilk altı cildi Tiberius, on bir ve on ikinci ciltleri ise Claudius'a aittir. Yedi ve onuncu ciltler ne yazık ki kayıptır. Nero'nun hükümdarlık dönemine dair hazırlanan on üçüncü cilt MS 54 ile 58'inci, on dördüncü cilt MS 59 ve 62'nci, onbeşinci cilt MS 62 ve 65'inci, on altıncı cilt ise MS 65 ve 66'ıncı senelere ait imparatorluk tarihçelerini ihtiva etmektedir. Bu kitapların orjinal latince metinlerden çevirileri ise, Alfred John Church ve William Jackson Brodrigg tarafından 1876 yılında tamamlanmıştır (Tacitus, 1935). Bahse konu kaynak günümüzde açık erişim olarak çeşitli platformlarda istifadeye sunulmuştur. Suetonius'a ait eser ise bu çalışmada istifade edildiği şekliyle, Oxford Üniversitesi tarafından 2008 yılında basılarak yayınlanmıştır (Edwards, 2008).

Hristiyan kaynaklarında ise Senatör ve tarihçi Tacitus'a atfen, Nero'nun MS 64 yılında gerçekleşen Büyük Roma Yangınına bahane ederek, yangından sonra Hristiyanlara kapsamlı bir şekilde sistematik olarak işkenceler edildiği ve bu süreçte birçok hristiyanın infaz edildiği anlatılır (Tacitus, 1935: XV). Bu hususta hem Tacitus, hem de Suetonius birbirlerini teyit etmektedirler. Ancak Hristiyanlar tarafından daha makbul bulunan kaynak Tacitus'a ait olanlardır. Nitekim her iki kaynak da, Nero'nun Hristiyanları çok ağır biçimde cezalandırdığından söz eder. Tacitus'a göre (1935); bu işkence ve zulümlerin nedeni, Nero tarafından ortaya atılan, Hristiyan Toplumunun, Büyük Roma Yangınına başlatmakla mesul oldukları iddiasıdır. Suetonius'a göre ise Hristiyan Toplumuna yapılan işkence ve zulümlerin sebebi, Hristiyanların kült bir cemaat olarak imparatorluk aleyhine hurafeler yaymak suretiyle toplumun birlik ve diriliğine zarar vermeleri ve bu şekilde toplumsal düzeni bozdukları iddiasıdır (Edwards, 2008). Bu bakımdan ilk dönem Hristiyan kaynaklarında, Nero'nun hem Aziz Pavlus'un, hem de Aziz Peter'in idam edilme emirlerini bizatihi verdiği belirtilir ve kendisinden Hristiyanlara kategorik olarak zulmeden bir kişi olarak, en büyük zalim (persecutor) sıfatıyla bahsedilir. Bu bakımdan günümüzden bakıldığında o zamanki hadiselerin gerçekte ne olduğu veya nasıl cereyan ettiğinin tam olarak bilinebilmesi mümkün değildir, çünkü günümüzdeki veriler aslında sonradan aktarılan ikincil verilerin türevleridir. Bu yönüyle mevcut anlatıların önemli miktarda kurgular içerebileceği ve konjonktürel olarak manipülatif olabileceği yadsınamaz ontolojik bir olgu olarak kabul edilebilir. Yine de Nero'nun hükümdarlığı döneminde vuku bulan Büyük Roma Yangını hadisesi üzerinden kendisinin devlet adamı meziyetleri, kriz yönetim pratikleri, genel manada lehte veya aleyhte oluşturulan algı yönetimleri ve propogandanın etkileri

üzerine hermenötik bir değerlendirme yapılabilir. Nitekim hermenötik bilimsel yöntem kavramı, genel olarak olguların veya metinlerin düz anlamlarının yanında, içsel anlamlarının da tevil edilerek teferruatlarıyla ve gizil manalarıyla birlikte açıklanması ve yorumlanması anlamında varlığa dair sezgisel ve bilişsel yeteneklerin birlikte kullanıldığı bir bilimsel yöntem sürecine atıf yapmaktadır (Joisten, 2009). Bu sebeple bu çalışmada sırasıyla Nero'nun karakteri ve liderlik özellikleri; hayatı, Büyük Roma Yangını üzerinden kriz dönemi pratikleri, Hristiyan kaynakları üzerinden Aziz Peter'in bilhassa süreç içerisinde maruz kaldığı işkencelerle alakalı bir değerlendirme yapılacaktır. Bu kapsamda döneme dair hadiselerle tanıklık eden diğer bazı tarihi fügürler dikkate getirilecek ve bu surette bazı sosyo-psikolojik tahliller gerçekleştirilecektir. Bu bağlamda bu çalışmada sırasıyla, Roma İmparatoru Nero'nun hayatı ve karakteri, Büyük Roma Yangını, devamında Aziz Peter'i idama sürükleyen hadiseler hermenötik bir tartışma ve yorum ile ele alınmaktadır. Bu yönüyle bu çalışma özgün ve öncü bir çalışmadır.

3. Nero ve Büyük Roma Yangını

Günümüzde Nero birçokları tarafından başarısız lider arketipine birinci sıradan örnek olarak gösterilen bir kişidir. Bunun için de kendisinin MS 64 yılının Temmuz ayında meydana gelen Büyük Roma Yangını hadisesi süreci ve devamında aldığı hatalı kararlar ve uygulamalar misal olarak gösterilmektedir. Bu kapsamda başlangıçta kendisinin meydana gelen yangına karşı müsamahakar ve gevşek bir tavır içinde olması, sonrasında ise koşulları orantısız ve asimetrik bir güç kullanmak suretiyle başta muhalifler olmak üzere, tüm masum halkı sindirmek maksadıyla bir fırsata ve kendi ifadesiyle Tanrı'nın lütfuna çevirmesi dile getirilerek eleştirilir. Nitekim günümüzde, "Roma yanarken keman çalmak" deyimini kendisine atfen, önemsiz veya kişisel meşguliyetler lehine acil sorunları ihmal etmek manasında yaygın bir biçimde kullanılmaktadır (Dando-Collins, 2010).

Aslında Büyük Roma Yangını Hadisesi olana kadar işler Nero için görünürde kabul edilebilir bir makuliyet çizgisinde devam etmektedir. O ana dek de kendisi hakkında, zevk ve şatafata düşkünlüğü, iş adamlarından vergi dışı gelir ettiği, kendine koşulsuz itaat etme potansiyeline sahip sorgulamayan sadık insanları ancak önemli görevlerin başına getirdiği, ülke içinde kendine özel bir istihbarat ağı teşkil ettiği, gayri ahlaki bazı alışkanlıkları ve zevkleri olduğu noktalarında ve bunun gibi daha pek çok hususla alakalı olarak da menfi bir intiba var idi. Yine de bu hususlar halkın dikkatine ve ilgisine dokunan şeyler değildi, çünkü ülkede işleyen iyi bir ekonomi vardı ve kendisinin imparatorluğu döneminde halkın genel refah seviyesinde göreceli bir iyileşme mevcut idi. Yani Nero'nun "kişisel" sayılabilecek kusurları halk tarafından görülmemekte, hesaba katılmamakta ve göz ardı edilmekte idi. İşin başka bir tarafı Büyük Roma Yangını olduğu esnada da kendisi şehir dışında, gözlerden uzak bir şekilde bir villada istirahat etmekte ve dinlenmekte idi. Sonradan bu durum dahi Büyük Roma Yangını'nın kendisi tarafından tetip edildiğine dair kanıtlardan sayılacaktı. Oysaki gerçekte kuşkusuz kendisinin Büyük Roma Yangını'nın başlangıç safhasında evvela öz güvenliğini sağlaması ve hadisenin mahiyetini açığa çıkarmaya çalışması nedeniyle erken bir müdahalede bulunamaması anlaşılabilir bir şeydir. Zaten yangının ciddi olduğu anlaşıldığında halkı yangını söndürmek maksadıyla hemen yangın ile aktif bir mücadeleye davet etmişti. Nitekim kendisi de bizatihi yangınla mücadelede aktif görev almış ve yangının söndürülmesine fiziken katkı sunmuştu. Bu kapsamda yaptığı yangının kontrollü bir biçimde gelişmesine müsaade ettiğine dair iddialar ise, esasen yangının kendiliğinden sönmeye zemin hazırlamak için yapılan yangın söndürme doktrinine uygun işlerden sayılırdı. Bu

kapsamda yangın güzergahındaki kimi binaları, yangını sınırlandırmak ve yönlendirmek için bizzat kendisi yaktırmıştı. Sonradan bu durumda yangının kendisi tarafından tertip edildiğine veya fırsattan istifade ile kendisi için inşa ettirmeyi planladığı sarayına alan açmaya çalıştığına dair kanıtlardan sayılacaktı (Champlin, 2005).

Nitekim Büyük Roma Yangını başladıktan ancak dokuz gün sonra, gösterilen büyük gayretler neticesinde söndürülebilir. Bu süreçte Nero, yangından zarar gören kimselere maddi yardımlarda bulunur, evsiz kalanlar için geçici barınaklar kurulmasını sağlar, devlet ve yatırımcı ortaklığıyla evlerini kaybedenler için yeni konut projelerini hayata geçirir ve halka çeşitli hibelerde bulunur. Hülasa Nero bu süreçte oldukça geniş çaplı sosyo-ekonomik politikalar devreye sokar. Ayrıca yeniden inşa edilen Roma sokakları acil durumlarda atlı itfaiye arabalarının rahatlıkla geçebileceği ve su kaynaklarına kolaylıkla ulaşılacağı şekilde planlanlar. Evlerin sadece taşlardan yapılmasına müsaade edilir ve ahşap ev yapımları yasaklanır. Yani Roma'nın, şehir planlama mantığı açısından kalitesinin artırılmasına yönelik köklü tedbirler getirilir ve düzenlemeler yapılır. Yangın sonrası Böylece Roma'da, enkazların kaldırılmasına ve şehrin temizlenmesine ilave olarak, yapılan geniş yollar ve ayrılmış açık alanlar ile şehrin sokakları düzgün bir şekilde yeni baştan tasarlanır. Apartman bloklarına yükseklik kısıtlaması getirilir, yeşil park alanları zorunlu kılınır. Kaba kargas inşaatta ahşabın kullanılması yasaklanır, bunun yerine binalarda sadece taş yapı malzemeleri kullanılmasına müsaade edilir. Su kaynaklarından yasa dışı su çekilmesini önlemek amacıyla sabit ve devriye muhafızlar görevlendirilir ve yangınla mücadele aletleri halkın görebileceği ve kolaylıkla ulaşabileceği yerlerde tutulmaya başlanır. Gönüllü itfaiye ekipleri teşkil edilir ve kayıt altına alınır (Champlin, 2005).

Elbette aldığı tedbirler, verdiği emirler ve getirdiği yenilikler bakımından Büyük Roma Yangını Hadisesi ile ilgili olarak oldukça başarılı sayılabilecek bir kriz yönetimine imza atan bir hükümdar olarak Nero, neden bir arketip olarak başarısız ve zalim bir hükümdar olarak tarihi kayıtlara düşmüş ve tarihe bu şekilde not edilmiştir sorusunun cevabı önemlidir. Bu noktada sorunun kökeni, kendisi hakkında üretilen bilgilerin ne kadarının doğru, ne kadarının da üretilmiş olduğu gerçeğidir. Bu noktada Nero'nun gerçekten de, sözde kriz yönetimi adı altında uygulamaya soktuğu icraatlarla dahi sadece kendisini ve kendisiyle menfaat ilişkisi içinde bulunan küçük bir azınlığın mı hak ve menfaatlerinin ikamesi adına bir çaba gösterdiği gibi sorular, gerçekte cevabının çok açık olmadığı ve sahip olunan bakış açısına göre karşılığı değişebilen sorulardandır. Misal, Nero'nun yangın esnasında yani şehrinin felaketi sırasında, yüksek bir kuleden yangını seyrederken şiirler okuduğu rivayeti, esasında Nero'ya muhalif bir Romalı tarihçi olan Tacitus tarafından bile, bu iddiaları şiddetle ret edilmekte ve bu söylentinin bir menfi propaganda olduğu ifade edilmektedir. Bu noktada Tacitus'a göre (1935); bu iddialar bilhassa Flavianlar (Vespasian ve iki oğlu) tarafından kendi siyasi beceriksizliklerini örtmek amacıyla kasıtlı olarak ürettirilmiş ve dolaşıma sokulmasına vesile olunmuş ve yayılarak yerleşmesine katkı sunulmuş asılsız iddialardır. Bu sebeple Flavianlar (Vespasian ve iki oğlu), selefleri hakkında bu tür düzmece hikayeleri desteklemişler ve teşvik etmişlerdir. Tuhaf bir şekilde bir zamanlar Nero'ya yakın olan kimi elitler de, yeni yönetime de yanaşabilmek ve itibar devşirebilmek için bu tür söylentileri ortaya atma ve dolaşıma sokma hususlarında öncülük etmişlerdir (Suetonius, 1983, s.270-283).

Yeni rejim Nero tarafından yapılan her icraatin aslında tek bir maksadının olduğunu, onun da sadece Nero'nun kendini kurtarmak ve korumaktan ibaret olduğunu

mütamadiyen dile getirerek, bir nevi bu hususun kara propagandası yapılmaktaydılar. Bu kapsamda Büyük Roma Yangınının, Nero'nun iktidarını devam ettirmek adına, kendi ajanları tarafından işleme sokulan ve tetiklenen bir kundaklama eylemi olduğu dahi iddia edilmiş ve tuhaf bir şekilde bu iddia Nero sonrası yakın dönemde sorgulanmadan kabul edilmiştir. Bu noktada propagandacıların gücü ve ikna kabiliyeti kadar, Nero'nun mevcut olumsuz imajının etkisi de önemli olabilir. Bu kapsamda Büyük Roma Yangını vesilesiyle Nero'nun hem popülerliğini artırmak istemiş, hem de kendisine muhalif olarak gördüğü kesimleri rahatlıkla tasfiye edebilmek için gerekli şartları oluşturmayı arzu etmiş olduğu iddiaları geniş kitleler tarafından mantıklı ve kabul edilebilir görülmüştür. Ayrıca, Büyük Roma Yangını sonrası yürütülen enkaz kaldırma faaliyetleri, şehrin yeniden dizaynı projelerinin bile, aslında Nero tarafından çok daha önceden planlanmış, güç ve sermaye toplama maksatlı faaliyetlerden ibaret olduğu ve tüm süreçte gözetilmeyen tek şeyin kesinlikle kamu yararı olduğu yönündeki iddialar da yaygın bir şekilde işlenmiştir. (Tacitus, 1935: XVI).

Bu noktada yangının bizzat Nero tarafından çıkarıldığı algısı bile kolaylıkla halka aktarılabilmişti. Nitekim Roma halkı da diğer pek çok halk gibi, güç sahipleri ne derse ancak ona inanıyordu veya inanmaktan başka çaresi yoktu. Nitekim aynı halk öncesinde mezkur yangının Aziz Peter ve arkadaşları tarafından kasten çıkarıldığına da kolaycı ve uysal bir biçimde inanmış veya inanır gibi yapmıştı. Aynı halk bu sebeple belki de Nero'yu kızdırmamak adına, gerçekte Aziz Peter'in masum olduğunu bilmelerine rağmen çarmıha gerilmesini coşkuyla alkışlamıştı. Bu bahiste yazındaki genel kanıya göre, Nero'nun zalim ve gaddar bir hükümdar, kolayca manipüle edilebilecek ve kandırılacak bir zihni yapıya sahip aşırı ihtiraslı bir kişilik olduğuna dair çok az şüphe bulunmaktadır. Yine de Nero'nun süreç içerisinde yaptıkları itibarıyla kendisinin Büyük Roma Yangını esnasında olağanüstü popülist bir liderlik sergilediği ve görünürde kitleleri arkasından sürüklediği, kendisine duyulan teveccühü artırdığı ifade edilebilir. Bu bakımdan eğer Nero sonrasında ibret verici ve kendisi açısından hüzünlü bir şekilde imparatorluğu ve hayatını kaybetmeseydi, bugün kuşkusuz Nero hakkında bambaşka bir resmi tarih okuması yapılabilmesi mümkün olacaktı denilebilir.

Ne var ki Nero'nun Büyük Roma Yangını esnasında elde ettiği güç ve teveccühün yanılmasıyla, süreç sonrasında yaşanan ekonomik ve refah paylaşım ve bölüşümlerde yeterince dikkatli davranmaması, müttefik ve dostlarını doğru seçmemesi, gerçek dost ve düşmanlarını muntazaman ayırt edememesi, vurdumduymazlığı, kendisine Tanrısal bir misyon yüklendiği fikrine kendini iyiden iyiye kaptırması gibi nedenlerle yoldan çıkar, sapıtır ve büsbütün makuliyetini kaybeder. Bu sebeple, hemen yakınında bulunan bazıları tarafından kendisine kurulan bazı tuzak ve yanlış yönkendirmeleri algılayıp fark edemez ve böylece gerçekte kendise en sadık ve güvenilir adamlarını yanından uzaklaştırarak kendi kendini yalnızlaştırır. Nero, inşa ettiği katı diktatörlük neticesinde, kendinden oldukça emin ve sınırsız bir özgüven içinde, ne yaparsa yapsın halkın, senatonun, yüksek yargının ve ordunun kendisine duydukları sadakatten vazgeçmeyeceklerini ve kendisine bir kutsiyet içinde yüksek bir bağlılıkla itaat edecekleri fikrinden hareketle büyük bir yanılgıya düşer. Bu nedenele gelişmeleri hakkıyla okuyamaz ve ülkede yaygın bir biçimde çıkan iç isyanlar üzerine bir imparator olarak yapması gereken doğru hamleleri yapamaz, gelmekte olan emarelerin hiçbirini sezemez, sahip olduğu budala bir kibir neticesinde biriktirdiği tüm gücü, sevk ve idare kabiliyetini yitirir ve nihayetinde Roma Ordusu başta olmak üzere tüm idare ve elitlerin görünen

desteğini kaybeder. Bunun üzerine Senato tarafından vazifeden uzaklaştırılır, yerine İspanya Valisi imparator olarak atanır ve kendisi ölüme mahkum edilir.

4. Aziz Peter'in Katledilmesi

Zaman bir şekilde kendini tekrar eden bir tiyatro sahnesi gibidir, ama bu hayat tiyatrosunda oyuncularını sahici ve aslında herkes kendi oyununun senaristi ve rejisörüdür. Zaman bu yönüyle ontolojik olarak kendini tekerrür eden bir döngü içinde hareket eder. Bu sebeple tarih sahnesi, tıpkı eski zamanların muhteris, kibirli, kurnaz ama cahil, iktidarı ve ihtirası için tarihe Roma'yı yakan adam olarak geçen V. Roma Hükümdarı Nero ve diğer tarafta zamanın bilge kişisi Aziz Peter gibi zıtların mücadeleleriyle doludur. Hristiyan inancına göre (The Holy Bible: King James Version, 2011); "Hz. İsa'nın Tanrı'nın oğlu olduğunu ilk kavrayan ve bunu ilk dile getiren Peter'dir (Matta, 16:15; Markos 8:29; Luka.9:20). Öte yandan en güçlülerin bile Hz. İsa'yı inkâr etme zayıflığını gösterebileceğini de Peter örnekler (Matta, 26:69-75; Markos, 14:66-72; Luka, 22:54-61). Ama daha sonra ötekileri aşan bir olgunlukla kendi gücünü toplar ve onların da güçlenmesine yardımcı olur (Luka, 22:31-32). Sonunda Hz. İsa'nın dirilişine gene ilk kez Peter tanık olur (Luka, 24:34). Aziz Peter veya Havari (Apostel) Peter, İsa Peygamber'in on iki Havarisinden birincisidir. Hristiyan öğretisine göre, Aziz Peter Roma'da İmparator Nero'nun talimatıyla çarmıha gerilerek öldürülür (Matthew, 16:18). "

Nero, sırf halkı aydınlattığı ve dürüst bir yaşamı övdüğü için kendine bir numaralı tehdit ve düşman bellediği bir kısım insanları; gerçekte belki de kendi tertip ettiği bir yangını bahane ederek, güya kamu yararı ve halkının hak ve çıkarlarını korumak, adaleti tesis etmek adına; zindanlara doldurmuş ve dahası onları hakikatte parçası olmadıkları bir suçu itiraf etmeleri, hain ve sapkın olduklarını kabul etmeleri için en ağır işkencelere tabi tutmuştu (Chapman, 1913). Elbette Nero'nun bu zulmünden Peter ve yakın arkadaşları gibi, diğer pekçok iyi yürekli insanlar da zarar görmüşlerdi. Kimileri sırf onlara eş, akraba, arkadaş, dost oldukları için aynı şekilde muameleye tabi tutulmuşlardı. Üstelik Nero, ettiği işkenceleri kafi görmemiş, pek çoğunu ateşlerde yakmış ve bir kısmını da çarmıklara gererek idam ettirmişti, üstelik kalabalıkların alkışları eşliğinde.

Nitekim Nero'nun düşman bellediği bu toplumun ruhani lideri, İsa Peygamber'in kendine en birincil dost saydığı Peter'den başkası değildi. Hani O Peter ki, bugün dünyanın herbir yerinde adına kiliseler açılan ve dahi adına Vatikan'da Katolik dünyasının merkezi olarak kabul edilen o meşhur Aziz Peter (ingilizce ismiyle St Peter Basilica veya italyanca ifadesiyle Basilica di San Pietro) Bazilikası'nın yapıldığı, tüm tasvirlerde üzerinde cennetin anahtarı asılı olan Aziz Peter'dir. Nitekim yaygın Hristiyan anlatısına göre her ne kadar hikayenin iki asıl kahramanı Nero ve Peter olsa da, geri kalanların da öyküleri azımsanmayacak kadar ibret ve ilham vericidir (Chapman, 1913). Misal, bütün her şeyin farkında olmasına rağmen, gerçeği seslendirmeye çalışan bir avuç iyi insanın da sesini kesmeye çalışan ve kahpe ve zalim bir Hükümdar'ın retorliğini taklit ederek kötülüğe odun taşıyan, kimi muhalif senatörler ve onlara benzer pek çokları gibi.

Machiavelli'ye göre, "iyi devlet adamı Platon ve Aristoteles'in öne sürdüğü gibi matematik ve metafizik bilgisine sahip bir filozof değil, muhakeme ve tecrübeye dayalı pratik bir kişilik olmalıdır" (Şengöz, 2019, s.15). Machiavelli'ye göre, "zalimlik damarı ve ahlâksızca davranma arzusu bir liderin en önemli özellikleridir" (Şengöz, 2019, s.16). Bu bakımdan İmparator Nero, kuşkusuz Platon ve Aristo'yu değil de, sanki Henry Adams ve Machiavelli'yi haklı çıkarmaktadır. Nitekim Nero, popülist,

pragmatik, ilkelere takılmayan, bir gün önce iddia ettiğini bir gün sonra, hatta aynı gün birkaç saat içinde tümüyle ret ve inkâr eden, kemiksiz ve omurgasız, işine gelene kolayca adapte olan, muhaliflerini sindirmekte sınır tanımayan, acımasız, hedefe ulaşmak için her türlü yolu mubah sayan bir kişiliktir. Bu yönüyle Nero, ruhunu şeytana satmış, Goethe'nin Dr. Faust'unu hatırlatır. Ne var ki Nero'nun bu iş görme ve kişilik özellikleri kendisinin güç ve kudret sahibi olduğu zaman diliminde, geniş halk kitlelerince kabul görmüş, hükümleri coşkuyla mukabele görmüş ve hatta kutsanmıştır. Acımasız ve tabanını konsolide etmek için her şeyi mubah sayan bir oportünist hükümdar olarak Nero, bu dönemde sıklıkla ve şevkle dini ve milliyetçi retoriği kitleleri bir sevk ve idare aparatı olarak kullanmıştır. Misal, Kral'ın aslında ne kadar kötü yürekli bir İblis uşağı ahlak yoksunu biri olduğunu herkeslerden daha iyi bilmesine rağmen, tıpkı ünlü Türk romancısı, birden fazla kez Nobel Edebiyat Ödülü adayı Yaşar Kemal'in "Filler Sultanı ile Kırmızı Sakallı Topal Karınca" romanındaki kötü karakter "Fil Sultanı" ünvanlı Kral'ın yaptığı her kötülüğe, yine aynı romanın yardımcı karakteri yani Kral'ın Başdanışmanı olan "Hüdhüd" karakteri gibi destek olup, hatta ziyadesiyle teşvik edip, habire yaktığı ateşi körleyen Kral'dan da zalim Kraliçe gibi. Kaldı ki Kraliçe de, ateşini kendi büyüttüğü Nero'nun gazabına uğrar ve hayatını yitirir. Tıpkı, akıl ve vicdanlarını kilit altına alıp, sözde Hükümdarlarına itaati, Tanrı'nın kendisinin ve de buyruklarının üstünde tutan, zavallı ve düşük karakterli, korkak yürekli, bencil, faydasız ve zavallı, pek sözde güç, makam ve yetki sahibi kimi devlet memurları ve yalaka geniş halk kitleleri gibi.

Elbette bir yerde büyük bir kötülük var ise, mutlaka ondan daha büyük bir iyilik de vardır. Tıpkı, onuru ve insan olma idealini muhafaza edebilmek adına Kral'ın gayri meşru emirlerine karşı çıkıp da ölmeyi tercih eden İmparator Nero'nun Muhafız Komutanı, hakikat ve şeref timsali Yüzbaşı Martinian ve sevgilisi merhametli güzel Susanna'lar ve onlar gibi daha niceleri misali. Yani zaman tekerrür eder elbette ve herkes karakterinin gereğini yapar. Kiminin çapı kendi kadardır da, gücü ona elverdiğinden ne ederse kendi kendine eder, ederse bir kendini zayi eder, kiminin etki alanı çok daha fazladır, kendiyse beraber daha başka nicelerinin hayatını mahveder. Kimileri yıkıcıdır hülasa, ateş saçar etrafına, kimileri de aksine ancak şifa dağıtır, huzur salar bulunduğu ortama. Nitekim, Hegel'in diyalektiğine de atıf yaparak, "karşıtlıklar olmadan ilerleme yoktur" der William Blake (Numi, 1979).

Nitekim hiçbir hakikat ilelebet saklı kalmaz. Her ne kadar Nero, kudretli olduğu zaman dilimi içinde elinin altındaki güç ile, gerçekleri bükmüş, hakikatleri çarpıtmış, her şeyi ters yüz etmiş ise de, iktidarını kaybeder kaybetmez, hakikat tekrar apaçık bir biçimde gün yüzüne çıkmayı başarmış, bir taraftan Nero'nun zalimliği, diğer taraftan da muhataplarının öyküleri coğrafyalar aşmış, zamanın ötesine ulaşmışlardır. Bu bakımdan şunu bile ifade etmek mümkün olabilir. Belki Nero ve Büyük Roma Yangını ve sonrasında gerçekleşen zulümler olmasaydı, Aziz Peter Roma halkının gönlüne bu derece yerleşemez ve Hristiyanlık inancı gelişemezdi. Nitekim bugün Hristiyanlığın birincil ve en büyük merkezinin bulunduğu yer, Roma sınırları içindeki Aziz Peter Bazilikası'nın yer aldığı ve bağımsız bir devlet statüsünde olan Vatikan'dır. Nero ise, sonradan henüz 30 yaşında iken Senatosu tarafından devrilen ve bir rivayete göre intihar etmeye mecbur bırakılan, bir başka rivayete göre de gerçekten infaz edilerek idam edilen devrik bir eski imparatordur.

5. Tartışma

Tarih lineer bir düzlemde ilerlemez, aksine bir döngüsellik içinde kendini tekrar eder. Bu sebeple tarihi hadiseler birbirine benzer özellikler taşıyabilir, ama elbette tarihte olan hiçbir hadise birbirleriyle birebir aynen oluşmaz. Nitekim her bir hadise kendi

zamanı, koşulları ve aktörleri nispetinde gelişir. Bu bakımdan tarihte yaşanmış hadiseleri bugün için şaşmaz rehber tayin etmek, bu maksatla geçmişte yaşanmış hadiseleri skolastik bir bakış açısı ile masaya yatırıp bir takım denklemler icat edip, bugünün hadise ve aktörlerini o denklemlere yerleştirip, sonuçta makul sonuçlar elde etmeyi ummak, hatalı neticelere varılmasına neden olur. Çünkü skolastik düşünce hakikatin araştırılması ve ortaya çıkarılması sürecinde kategorik olarak, öncelikle bilimsel bilgilerin gelenekler ile uyumlu hale getirilmesi noktasında bir çaba gösterir ve bu anlamda özgür ve özgün düşünceden ayrılır (Maurer, 1982). Bu yüzden her hadise kendi zamanının doğası ve aktörleri üzerinden nazara verilmelidir. Bununla birlikte geçmiş dönemlere dair makuliyet çizgisinde gerçekleştirilen akıl yürütmeler, analogiler, analiz ve yorumlar elbette bugünün anlaşılması ve geleceğin planlanması için çok faydalı ip uçları verebilirler. Tüm bu akıl yürütme süreci içerisinde temel analiz birimi olarak, devlet olgusu dahil bir takım tüzel kişilikler, ideoloji ve inançlardan ziyade, insan ve insan doğasının dikkate alınması, yorumcuları gerçeğe daha fazla yaklaştırabilir. Diğer taraftan tüm bu süreç içerisinde, dikkate alınması ve kaçınılması gereken birincil husus, doğruluğu kendinden menkul, yanlışlanamaz bir biçimde totolojik ve dogmatik ön kabul, varsayımlar, önermeler ve duygusal angajmanlardan uzak durulması ve olguların taraf tutmaksızın ele alınması kritik öneme sahiptir (Şengöz, 2020, s.122-133). Nitekim totoloji Büyük Bilim Felsefecisi Wittgenstein (1921)'a atfla: öznesi yüklemde saklı, yanlışlanabilmesi mümkün olmayan, peşinen doğruluğun kabul edildiği dogmatik önermelere atfen kullanılan bir kavramlaştırma değildir. Diğer taraftan bilimsel çabaların lokomotif kuşkusuz, kimseyi peşinen itham etmeden ve yargılamadan gerçekleştirilen sorgulamadan müteşekkildir. Bu bakımdan tarihi hadiselerin ve şahsiyetlerin nesnel bir biçimde incelenmesi ve anlaşılması birey ve toplumların geçmiş ile bağlarını korumalarına ve gelecekle irtibatlarını sağlam temeller üzerinden geliştirmelerine de imkan verir. Bu anlamda bu çalışmanın önemi, ele alınan hadisenin tarihsel bir döngü içinde kendini tekrar eden bir hüviyete sahip olması bakımından, analogik olarak günümüze de ışık tutabilecek bir mahiyete sahip olmasıdır.

Bu bakımdan bu çalışmada temelde, hadiselerin anlaşılması ve açıklanması sürecinde her şeyin zıddıyla kaim olduğu gerçeğinden hareketle muhatap olunan ve sınırlanan kötülük nispetinde iyiliğin yücelebileceği ve hadiselerin gerçek mahiyetinin kuvvet ve cebirle yaratılan veya dayatılan dönemseller ve konjonktürel diskurlara rağmen mutlaka bir vesileyle açığa çıkacağı hususlarının, Büyük Roma Yangını Hadisesi üzerinden prototip bir izahı hedeflenmiştir. Burada diskur kavramı felsefi olarak, tartışmanın sınırlarını belirleyen hakim retorik, söylem manasında kullanılmaktadır (Dorschel, 2021, s.110). Bu kapsamda bu çalışmada, V. Roma İmparatoru Nero karakteri merkeze alınmak suretiyle, bilhassa Büyük Roma Yangını, sonrasında Aziz Peter'in katledilmesi ve devamında meydana gelen diğer bazı kritik hadiseler, bu kapsamda gerçekleştirilecek diğer akademik araştırmalara da rehberlik edecek bir yalınlıkla incelenmektedir. Bu bakımdan bu çalışmada, araştırmaya konu olan hadise ve aktörlere yönelik olarak doğruluğu kat'i bir takım önermelerin ispatından ziyade analitik bir bakış açısı örneği sunulmaya ve müteakip çalışmalara ışık tutulmaya gayret edilmiştir.

Bununla birlikte her çalışmada olduğu gibi, bu çalışmada da bazı sınırlılıklar mevcuttur, çünkü olguların izahı doğal olarak gerçeğin kendisi değil, en iyi ihtimalle gerçeğe yakın bir iz düşümü veya tasviri olabilir. Ama hiçbir izahat özünde gerçeğin tıpkı aynısı olamaz. Bu bağlamda bu çalışmanın omurgası Aziz Peter'in Nero tarafından Roma'da öldürüldüğü bilgi setine dayandırılmaktadır. Esasında bu husus bir takım ikincil verilerin türevleri şeklinde yayılmış ve benimsenmiş bilgilerdir.

Gerçekte Aziz Peter'in Roma'da öldürüldüğüne ilişkin temel kanıt, Papa I. Clemens'in Korinthos Kilisesi'ne hitaben kaleme aldığı bir metinde, Aziz Peter'in Roma'da öldürülmüş olabileceğine dair dolaylı bir anlatım, yani bir imadır. Bir mektubunda Papa I. Clemens şöyle yazar: "Cesur Havarileri gözden geçirelim: Peter, kötü hoşgörüsüzlükten dolayı bir ya da iki değil de çok acılar çekti ve böylece şehitliğin kanıtlarını verdiğinden ait olduğu yücelik makamına erişti " (Madrigoal, 2016, s.3). Çok daha sonraları bu metin temel dayanak yapılmak ve bu metne atfen aktarılan diğer sözlü tarih anlatımlarından da istifade ile Hristiyan din adamları, Peter'in Roma'da İmparator Nero döneminde inançlan yüzünden öldürüldüğünü kabul etmiş ve bugünlere bu şekilde aktarmışlardır. Nitekim yaygın bir biçimde, ekseriyetle ve kesin bir doğrulukla Hristiyan yazılı kaynaklarının tümünde, Peter'in mezarının Vatikan Tepesi'nde olduğu ifade edilmektedir. Bu nedenle bu çalışmada Peter'in İmparator Nero tarafından öldürtüldüğü bilgisi, her ne kadar yanlışlanamaz kesin bilimsel kanıtlara dayanmasa bile, hakim görüş bu istikamette olduğu için, bahse konu bilgilerin kuvvetle muhtemel doğru olabileceğinden hareketle, bu çalışmada mezkur bilgi dayanak noktası yapılarak bir yorum analiz gerçekleştirilmiştir.

İmparator Nero ile ilgili olarak ise, ilk bilgi kaynakları temelde Tacitus, Suetonius ve Cassius Dio gibi üst düzey elit Romalı'ların aktardıklarına dayandırılmaktadır. Bununla birlikte kendisi hakkında yapılan olumlu veya olumsuz anlatıların birçoğu doğruluğu kendinden menkul bir takım totolojik veri setlerinin yanlışlanamaz apriori bilgi olarak kabul edilmesi ile alakalıdır. Bilim felsefesinde apriori bilgi, ampirik kanıtlara dayanmayan, gözlemsel veya doğruluğu zaten kabul edilmiş bir takım varsayımlara dayanan bilgi manasına gelmektedir (Baehr, 2006; Bird, 1995). Elbette Nero ile ilgili olarak ve neredeyse kendisinin kişilik özellikleri, icraatleri ve eylemleri hakkında bir mutabakat içeren bu veri setlerine bağlı kalarak bir değerlendirme yapılması anlaşılabilir. Ancak eleştirel bir bakış açısı ile, eğer Nero iktidarını koruma başarısını gösterseydi, yine de ilgili temel dokümanlarda kendisi hakkında aynı şekilde mi bahsedilirdi, sorusu önemli bir sorunsaldır.

Yine de hangi açıdan bakılırsa bakılsın Nero, sıra dışı yaşam öyküsü ve kendisine münhasır kişilik meziyetleri ve çağdaşları ile günümüzde cereyan eden hadiselerin dahi anlaşılması ve önemli figürlerin hakkıyla bilinip idrak edilebilmesine katkı sunma potansiyeline sahiptir ve bu yönüyle Nero, günümüzde halen akademi ve düşünce dünyasında üzerinde en çok tartışılan şahsiyetlerden birisidir. Ayrıca Roma İmparatoru Nero döneminde yaşanan tüm bu hadiseler, sonuçları itibariyle hemen olmasa da bir süre sonra, Roma İmparatorluğunda çoğulculuk fikrinin ve anayasal kurumların daha görünür bir biçimde yerleşmesine zemin hazırlamıştır. Çünkü İmparator Nero üzerinden tecrübe edilen bu menfi örnek, bir şekilde ülkede kuvvetler ayrılığı prensibinin yerleşmesine, farklılıkların hoş görülmesine ve zenginlik olarak algılanmasına sebebiyet vererek, kısa süreli sayılabilecek isyan ve ayaklanmalar neticesinde, hem Roma içinde, hem de periferde birlik ve beraberliğin artmasına neden olmuştur. Nitekim çok da uzun olmayan bir zaman sonra, Vespasian Hanedanlığından (69-79) sonra iktidara gelen Trajan (98-117) döneminde Roma'nın altın çağını yaşadığı, Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarında topraklarını genişlettiği, çok önemli imar ve kalkınma projelerinin hayata geçirildiği aktarılır (Edwards, 2008).

Bu araştırmanın her ne kadar yakın döneme ait bir hadise olmasa bile, öncesi, sırası, yakın ve uzak sonrası ve de akademi ve entelektüel dünyada oldukça popüler olması itibariyle diğer birçok hadise ve benzeri komploların anlaşılabilmesi ve açıklanabilmesine imkan vermesi bakımından Büyük Roma Yangını Hadisesi ve başlıca aktörleri üzerinden hermenötik bir yöntemle gerçekleştirilmiştir. Bu yönüyle

bu çalışma, diğer bir takım komplo ve hadiselerin de başlıca aktörleri üzerinden açıklanabilmesine öncülük yapabilecek bir yaklaşımla ve süreç içerisinde benimsenen diskurların dikkate alındığı bir olgusal nesnellikle gerçekleştirilmiştir. Bu bakımdan bu çalışmada benimsenen akademik üslup, hem hadisenin kendisinin açıklanmasına yönelik olarak, hem de dönem içinde kaleme alınan akademik yazın bir bütünlük içinde incelenerek ve ortaya koyduğu sonuçlar itibarıyla, diğer akademik araştırmalara da bir ilham verebilecek bir biçimde akademik etik prensipler azami derecede önceliklendirilerek yapılmıştır. Nitekim bu çalışmada, yakın veya uzak dönemlere ait bazı kritik hadise ve komploların, o günkü algılanan konjonktür, atmosfer ve hakim diskur gereği akademik olarak, öncesi, sırası ve yakın sonrasında ele alınış ve sunumu bakımından kaçınılmaz bir biçimde oldukça kritik bir takım yapısal hatalar içermiş olabileceği dikkate alınarak bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Çünkü bir takım kritik hadiselerin etkileri henüz çok taze ve hakim diskur genel düşünce kabulleri üzerinde fevkalade etkili iken, böyle bir süreç içerisinde bilimsel araştırmaların temel prensiplerinden, şüphe etmek ve sorgulama kültürünün konjonktürel olarak ötelenebilmesi, doğruluğu kendinden menkul, yanlışlanamaz bir takım totolojik önermeler ve varsayımların aksi iddia edilemez bir biçimde geniş kabul görmüş olabilmesi mümkün olabilir (Bolsen ve Druckman, 2015, s.746). Bu nedenle Büyük Roma Yangını Hadisesi ve İmparator Nero üzerine yazılan resmi tarih notlarının nasıl bir konjonktür içinde kaleme alındığı bilgisi dikkate alınmalıdır. Buna ilave olarak, çöken varsayımların nihayetinde gerçekleştirilen tüm analiz ve değerlendirmeleri de çökerteceği ve yokluğa mahkum edeceği bilgisi de ihmal edilmiş veya yok sayılmış olabilir. Bunun için yakın veya uzak dönemlere ait kimi kritik hadise veya komploların, heterojen, sorgulayan, özgür düşünebilen, tahammül gücü yüksek, tarafsız, şahıslara değil mensubu oldukları bilim dünyasının olgusal icaplarına sadık, yerleşik ve işler hale gelmiş bir akademik paradigma ile ele alınmaları önem arz etmektedir. Çünkü doğruluğu kendinden menkul bir takım sayıltıların, yani ön kabul veyahut varsayımlarla üretilen yanlışlanamaz önermelerin peşinen doğrulanması ile üretilen çalışmaların birer düşünce, akademik veyahut bilimsel eser olarak kabulü, olsa olsa ancak tarafgir ve radikal muhataplarının gönlünü hoş eden, bilim dışı, hakikat düşmanı bir çeşit fantastik ve propagandadan ibaret söz yığınının ibarettir. Böyle bir söz yığınının tutarlı olamayacağından hareketle doğruluğundan da mevzu bahis açılmaz. Bu sebeple ister düşünce, isterse akademik olsun, her yazı, ki yazı bir fikrin kaleme ifadesidir, eğer kurgu ve fantastik değilse, her şeyden evvel ölçülü ve tutarlı olmak mecburiyetindedir. Nitekim söz ve yazıda ölçülü ve tutarlı olmak demek, hak sahibinin hakkına riayet etmek ve meşruluk çizgisinden milim sapmamak anlamına gelir ki, mutlaka ve kat'i surette dürüst ve yürekli olmayı gerektirir (Şengöz, 2019, s.9-10). Sonuç olarak bu çalışmada ayrıca, hadiselerin incelenmesinde tarafsız ve bilim etiğine sadık bir bakış açısına sahip olmanın, benimsenen diskur ve bilimsel yöntemlerin seçilmesi ve benimsenmesinde kritik bir öneme sahip olduğunun altı çizilmektedir.

6. Sonuç

Sonuç olarak insanların, grupların ve daha büyük toplumsal yapıların birbirlerinden farklı olması elbette eşyanın tabiatı gereği ontolojik gerçeklikler olarak kabul edilmeli, yani yok sayılmamalı veyahut fantastik bir iyimserlikle önemsizleştirilmemelidir. Bu sebeple mesele, çoğulcu ve tekçi bir bakış açısıyla muhatabını bir potada eritme gayreti içinde olmadan, halihazırda olduğu haliyle kabul etmek ve evrensel hukuk normları çerçevesinde saygı göstermektir. Bunun için temelde insanca bir yaşamının tesisi için, evvela evrensel hukuk normları kıstasları içinde çoğulcu ve özgürlükçü bir

toplumsal mutabakatın gereği olarak, uygun ve yeterli bir sosyolojik ve sosyopsikolojik paradigmal düzlemin yerleşik hale getirilmesi amacıyla çaba gösterilmesi icap eder. Nitekim, temelde insan olmanın ve insanca yaşamının hakkı budur. Günümüzde bu paradigmanın evrensel bir biçimde normatif düzeyde de olsa yerleşik hale gelmesinde Roma İmparatorluğu deneyiminin oldukça önemli bir yeri vardır. Tarih ise elbette iyi yapılan ve başarılı olunan projelerin izahatıyla birlikte, yapılan büyük yanlışların ve dahi elde edilen mağlubiyetlerin birlikte ele alınabilmesi halinde daha fazla bir kıymet arz edebilir. Böylece tarihten hakkıyla ders alınabilmesi ve hakikat diskurunun önceliklendirilmesinin mümkün kılınabilmesi suretiyle, günümüzde cereyan eden çetrefilli hadiselerin de tafsilatıyla idrak edilebilmesi ve benzer hatalarının tekrarından kaçınılabilmesi mümkün olabilir. Yani makuliyet çizgisinde tarihi hadise ve kişiliklerden ibret ve ilham alınabilir ve de müspet dersler çıkarılabilir.

Bu çalışma, önceki bölümlerde tafsilatıyla izah edildiği üzere, Aziz Peter'in Nero tarafından Roma'da öldürüldüğü bilgi seti ve İmparator Nero'nun Roma İmparatorluk tarihinin en zalim, acımasız ve yetersiz bir hükümdarı olduğu noktasında iki temel varsayım dayandırılarak hazırlanmıştır. Bu nedenle aynı çalışma bu iki temel varsayımın da tersinin apriori bilgi olarak doğru kabul edildiği tersi bir bakış açısı ile ele alınarak tekrar edilebilir. Buna ilave olarak bu çalışma; orjinal latince metinler üzerinden mümkün olduğunca döneme ait tarihi vesikalar üzerinden; psikiyatri, latin dili, Hristiyan teolojisi, Roma arkeolojisi, antropoloji ve siyaset bilimi uzmanlarıyla birlikte, günümüzün bazı totaliter liderleri ile Nero döneminde cereyan eden hadiselerin ve Nero'nun kişilik, liderlik ve yönetim meziyetlerinin mukayeseli olarak incelenmesi şeklinde ve daha geniş çaplı bir biçimde de gerçekleştirilebilir.

Bu çalışma ayrıca, bilhassa günümüzde veya yakın tarihte tecrübe edilmiş, farklı kesimlerce tamamen farklı nispetlerde ve diskurlarla izah edilmiş diğer bazı hadiseler üzerinden de tekrar edilebilir. Çünkü blimsel araştırmanın özü şüphe etmek ve sorgulamaktır. Yine de bu çalışmayla alakalı olarak şunu ifade etmek mümkündür ki, bu araştırma esasen özne ve nesnesi değiştirilmek suretiyle diğer pek çok hadisenin anlaşılması ve tafsilatıyla açıklanabilmesi noktasında ip uçları vermekte ve prototip bir yöntem ortaya koymaktadır. Bununla beraber bu çalışmanın spesifik olarak çerçevesi çizilmiş başkaca hadiselerle alakalı olarak da tekrar edilmesi, bu araştırmanın temel görüşü olan her şeyin zıddıyla kaim olduğu ve hakikatlerin mütemadiyen saklı kalamayacağı savlarını güçlendirebilmesi bakımından müspet katkı sağlayabilme potansiyeline sahiptir.

Kaynakça

- Baehr, J. S. (2006). *A Priori and A Posteriori*. Internet Encyclopedia of Philosophy.
- Bird, G. (1995). Honderich, Ted (ed.). *The Oxford Companion to Philosophy*. Oxford: Oxford University Press.
- Bolsen, T. and Druckman, J. N. (2015). Counteracting the Politicization of Science. *Journal of Communication* (65): 746.
- Champlin, E. (2005). *Nero*. Harvard: Harvard University Press.
- Chapman, H. P. (1913). *Fathers of the Church*. In *Herbermann, Charles* (ed.). Catholic Encyclopedia. New York: Robert Appleton Company.
- Dando-Collins, S. (2010). *The great fire of Rome: the fall of the emperor Nero and his city*. Cambridge, MA: Da Capo Press.

- Dorschel, A. (2021). Diskurs. *Zeitschrift für Ideengeschichte*. 15(4): 110–114.
- Edwards, C. (2008). *Suetonius: Lives of the Caesars. Suetonius (Gaius Suetonius Tranquillus)*. Oxford World's Classics. Oxford: Oxford University Press.
- Griffin, M. T. (2013). *Nero: the end of a dynasty*. London: Routledge.
- Joisten, K. (2009). *Philosophische Hermeneutik. Akademie Studienbücher - Philosophie*. Berlin: De Gruyter.
- Madrigal, M. (2016). *Clemens, Romalı Korintlilere Mektup. Roma Kilise'sinin ilk Şehitleri Bayramı. Kilise Babaları*. İstanbul: Kitab-ı Mukaddes Şirketi.
- Maurer, A. A. (1982). *Medieval Philosophy (2nd ed.)*. Toronto: Pontifical Institute of Mediaeval Studies.
- Nurmi, M. (1979). *In The Marriage of Heaven and Hell. In Blake's Poetry and Designs*. New York: Norton.
- Osgood, J. (2011). *Claudius Caesar: Image and Power in the Early Roman Empire*. Cambridge University Press.
- Scullard, H. H. (2011). *From the Gracchi to Nero: a history of Rome 133 B.C. to A.D. 68*. London: Routledge.
- Shotter, D. (2016). *Nero Caesar Augustus: Emperor of Rome. S.I.*: London: Routledge.
- Suetonius (1983). *Leben der Casesaren*. München: Deutscher Taschenbuch Verlag.
- Şengöz, M. (2019). *Siyaset Yönetimi Felsefesi*. Ankara: Astana Yayınları.
- Şengöz, M. (2020). What is Science? Is Business Administration a Science? *Academic Knowledge*, 3 (2), 122-133 . DOI: 10.5281/zenodo.4399431
- Tacitus, C. (1935). *Tacitus, C: Annals XIII-XVI L322 V 5* (Trans. John Jackson). Harvard: Harvard University Press.
- The Holy Bible: King James Version (2011). Hendrickson. (Original work published 1611). Luka (9, 22, 24); Markos (8, 14); Matta (16:15; 26:69,75); Matthew (16:18).
- Wittgenstein, L. (1921). Logisch-philosophische Abhandlung, *Annalen der Naturphilosophie (Leipzig)*. (14): 185–262.

Extended Abstract

Introduction

Nero Claudius Caesar Augustus Germanicus (37-68 AD) served as the fifth Roman Emperor from 54-68 AD. He was the stepson and heir to Emperor Claudius. Nero is known in history for his debauchery and extravagance, and for burning Rome and persecuting Christians on dubious evidence. Whether Nero was actually a generous but cruel ruler of the Roman emperor, or indeed all such claims about him that were generated and derived by his political rivals and opponents after his death are even today disputable. These issues naturally are valuable and deserve to be discussed. Information about the narratives about Nero historically is ontologically problematic because no first-hand historical sources are available today (Shotter, 2016). In this sense, it can be said that information about Nero can be naturally biased or fantastic, or overly critical. Most of the information we assume that we know about Nero, unfortunately, is based on reports from high-ranking elite Romans such as Tacitus,

Suetonius, and Cassius Dio. At this point, it should be noted that the texts written by Tacitus and Suetonius date back fifty years after Nero's death. The texts written by Cassius Dio were written even 150 years after Nero's death. However, although these sources contain some chronological contradictions regarding the death of Emperor Claudius or Nero's mother Agrippina, they agree on Nero's personal choices, and actions, which cannot be coincidental.

Methods

In this study, a hermeneutic evaluation is executed on Nero's statesman characteristics, crisis management practices, perception of his management skills and style, and way of using propaganda, through the Great Roman Fire Incident that took place during his reign. The concept of hermeneutic scientific method refers to a scientific method process in which the intuitive and cognitive abilities of existence are used together in a harmony. So, the hermeneutic method can be made available in order to elaborate on issues in the sense of explaining and interpreting the internal meanings of the facts holistically together with their details and hidden meanings, by interpreting them in general (Joisten, 2009). For this reason, in this study, it will be executed as an analysis of Nero's leadership characteristics and sociological happenings through the Great Fire of Rome. In this respect, the persecutions that St. Peter was exposed to will be mentioned. In this context, some other historical figures who witnessed the events of the period will be brought into account and some socio-psychological analyzes will be carried out in this way. So in this study, the life and character of the Roman Emperor Nero, the Great Fire of Rome, and the events that led to the execution of St. Peter will be discussed with a hermeneutic discussion and interpretation. In this respect, this article is an original and pioneering study.

Discussion

History does not progress in a linear direction; on the contrary, it repeats itself in a circularity. For this reason, historical events may have similar characteristics, but of course, no event in history can be exactly the same. Each event develops according to its own time, conditions, and actors. In this, respect, to designate the events that took place in history as an infallible guide for today, to discuss the events that took place in the past with a scholastic point of view, to invent some equations, to put today's events and actors into those equations, and to hope to obtain reasonable results, in the end, lead to, in the end, because scholastic thought categorically makes an effort to harmonize scientific knowledge with traditions in the process of researching and revealing the truth, and in this sense it differs from free and original thought (Maurer, 1982). Therefore, every event should be considered in terms of the nature and actors of its own time. However, reasoning, analogies, analyses, and interanalyses one of the past periods, made on the line of plausibility, can of course give very useful clues for understanding the present and planning the future. Considering humans and human nature rather than a set of legal entities, ideologies and beliefs, including the state phenomenon, as the basic unit of analysis in this whole reasoning process can bring commentators closer to the truth. In this respect, this study basically focuses on the fact that in the process of understanding and explaining the events, the fact that everything is strong with its opposite, that goodness can be exalted in proportion to the evil that is addressed and tested, and that the true nature of the events will be revealed when its time comes despite the periodic and cyclical discourses created or imposed by coercion. In this study, it is aimed at and examined a prototype explanation of the mentioned incident.

Conclusion

This study has been prepared basically on two basic assumptions, as explained in detail in the previous sections. This study can also be repeated from a contrary perspective or also be executed over some other events, which are disputably explained in variable discourses. Because the essence of scientific research is to doubt and question. In conclusion and in this respect, it is possible to state that this study provides clues and a prototype method in terms of understanding and explaining many other events in detail by changing the subject and object of the studies.